

Olvasó automata

Az Ukrán Tudományos Akadémia kibernetikai intézetének munkatársai olyan automata berendezésen dolgoznak, amely el tudja olvasni az íróképen írt betűket és számokat. Ez az automata lehetővé fogja tenni, hogy közönséges íróképen írt dokumentumokat és különböző szövegeket tápláljanak a számítógéppel.

Tervezői szerint az automata nagyon megbízható készülék lesz. Amellett, hogy olvasni tud, még abban az esetben is meg tudja különböztetni a betűképeket, ha egyáltalán nincs közöttük térköz.

A tanyák sem élnek örökké

Jóindulattal homokország fővárosának is nevezhetnénk — Szeged után — Mórahalom. Közigazgatási területe csaknem 15 ezer hold, lélekszáma majdhogya 6 ezer. Csinos falu, átmenő forgalommal, a belterületen már 600 háznál többet tartanak nyilván, a szétszórta, hatalmas tanyavilágban pedig 1200 épületet. Évente 22–28 lakás épül. Sőt, már magasodik mindjárt a főút mellett az első emeletes társasház, s minden remény megvan arra, hogy ősszel a másik emeletes létesítmény munkálatait is megkezdik: készülő az egészségügyi kombinát.

Tekintély és rang

Akinek a lába alól elfutott a homok, most Szegedre jár munkába. Naponta 300-nál többen utazgatnak, s nem kényesek, nem válogatósak a munkában, csak a boríték vastag legyen. Az otthoniak leginkább a földművelésből élnek, a szakszövetkezetekben és a gallyra futott Vörös Október Tsz.-ben. Szeretik a földet. Akik az iparba járnak, azok is ragaszkodnak hozzá, s amennyire lehet, intenzíven akarnak gazdálkodni. Aránylag módosan élnek. Rádióból mintegy 1200-at, televízióból 200-nál többet és személykocsiból is 200-nál többet tartanak. A régi időkben is tekintélynek, rangnak számított Mórahalom, hiszen itt volt Alsókőzpont székhelye, innen indultak a lovas bandériumok, kilenc kapitányság tartozott ide, hatalmas, több tízezer holdnyi terület. A mostani fejlődésről, kommunális gondokról beszélgetünk a mórahalmi tanácsházán Németh Ferenc vb-elnökkel és Dohány László vb-titkárral.

— Eddig is sokat áldoztunk az egészségügyi korszerűsítésre, javításra, s ezután is így lesz. Tervek szerint a negyedik negyedében megkezdődik az egészségügyi kombinát alapozása, amely 3 és fél millió forintba kerül. A Csongrád megyei Tanács Építőipari Válatat kivételével 1971-re adják majd át, s a községfejlesztési alap mellett jelentős segítséget kapunk a Gyógyszertári Központtól, fellettes szerveinktől. Egyidőben haladnak a vízmű munkálatai is, ugyanis feltérképeztük a községet, elkészült a tervdokumentáció, a gazdasági számítások pedig most folynak és a vízhalózat három lépcsőben készül el, hálózva be az egész területet. Külön tervek alapján az első szakaszban a főutca és a közintézmények jutnak vízhez, erre mintegy 2,2 millió forintot költünk. Ősszel itt nagy munka lesz, s ha minden jól megy, a jövő esztendőben már folyhat a víz.

Tízmilliók költsék

— Egy kutat fúrtak is sorolja Németh Ferenc tanácselnök. — A második szakaszban a község most megkezdte, beépített utcába jut el a víz. A harmadik szakaszban pedig — ez a 70-es évek második felére esik — a

A „fiatalúr” és bandája

A szegedi járásbíró dr. Ravasz Lászlóné tanácsa hatnapos tárgyalás után hirdetett ítéletet Keller György 22 éves segédmunkás, Szeged, Kárász utca 16. szám alatti lakos és társai nagyszabású bűnügyében. Társai a bűnügyben: Tóth Péter 19 éves, Szőreg, Kolozsvári utca 23., Bényi István, 19 éves, Szőreg, Kolozsvári utca 22., Borbély Imre, 20 éves, Szőreg, MÁV 5rház 321., és a fiatalúr H. József szőregi lakosú fiatalemberek. Valamennyien több személy által elküldött erőszakos nemi közönséges vádjával kerültek a bíróság elé,

illetve Keller és Bényi, valamint a fiatalúr H. József esetében kényszerítés szerinti kísérlettel is bővült a vád.

Még a múlt év november első felében történt, hogy Keller szülei üdülőni voltak. Az elkényeztetett „fiatalúr” ezt az alkalmat használta ki és házibuilt rendezett barátai részvételével, akik valamennyien egy-egy lányt vittek a házhoz. Nyolc fiú és kilenc lány „szórakozott” a két szoba hallos, összkomfortos lakásban, amelynek egy félreeső helyiségében Keller és társai erőszakot követett el egy fiatal lányon a többiek

tudtával és „falazásával”. A társaságból többen eltávoztak még annak előtte, nem akartak részesei, pártfogói, szemtanúi lenni a bűncselekménynek. Egy másik alkalommal Borbélyék lakásán rendeztek Szőregen házibuilt, ahová újabb áldozat-jelölteket hívtak meg. Borbély kivételével Keller és társai megerőszakoltak egy fiatal lányt, akit Keller előtte alaposan felfofozott.

Az előző áldozat apja felakarta jelenteni Kellert a rendőrségen. Ezt megtudták, s megfenyegették a lányt, ha nem írja alá az áldozat szerkesztett nyilatkozatát, akkor ők tesznek ellene feljelentést prostitúció miatt. Ezt a kényszerítést Keller, Bényi és a fiatalúr H. József követte el.

A második áldozattal is hasonló nyilatkozattal bántak volna el. Megfélemlítéssel akarták elejét venni a törvényes következményeknek. Az ügyben kezdeményező szerepet vívó Keller György előlelete eléggé „változott”. Mint fiatalúr — állapította meg a bíróság —, saját kedvtelésére, sőt rokonai érdekét is semmibe véve, az erőszakot sem visszariadva követett el betöréses lopásokat. Terhelte két rendbeli orgazdaság, nyolc rendbeli jogtalan használat is, amiért annak idején összbüntetésül 9 hónapi szabadságvesztést kapott. Ennek kiállása után mentesült a büntetett előélet hátrányaitól.

A rendőrségen tett beismerő vallomását Keller a tárgyaláson jórészt visszavonta, illetve a cselekményeit tagadta, társai pedig úgy nyilatkoztak, hogy csak részben érzik magukat bűnösnek. Tizenöt tanú, az orvosszakértők és a tárgyi bizonyítékok alapján megnyugtatóan nyert bizonyosságot valamennyiük bűnössége. Keller György nyolc, Tóth Péter öt, Bényi István négy, Borbély Imre három, s a fiatalúr H. József három év és hat hónapi szabadságvesztést kapott, s valamennyiüket ugyanannyi időre tiltották a közügyek gyakorlásától. Az ítélet nem jogerős. Az ügyész az első és ötödrendű vádlott esetében tudomásul vette az ítéletet. Valamennyi vádlott felmentésért, illetve enyhítésért fellebbezett.

Sz. L. L.

L. F.

Beszélgetés Mórahalmon

Villany a tanyákon

Ez egyben azt is bizonyítja, hogy azért a tanyák sem örökéletűek, ha nehezen, ha lassan is, de egyre többen építkeznek a faluban. Egy időben, amikor a tanyákat villamosították, úgy hitték Mórahalmon, meg szerte homokországban, hogy nem költöznek majd be a gazdák. De nem így van. Építkeznek odabenn, s bejönnek az öregberek. A fiatalok pedig kint boldogulnak. Akinek anyagi ereje van, főleg gyerekei, az áldoz rá, egyre inkább a központ felé tekintget.

A tanyák villamosítására sokat áldoznak, az elmúlt években 40 tanyát, jövőre pedig a nagyszéksősi részen 52 tanyát akarnak villamosítani. Mi ennek csak örülünk. A kultúra, a fény mindig is szolgált az embert. Mórahalom rangot, patinát jelent a homoki világban. Sokszor talán több támogatást is érdemelne.

Három kérdés Leninhez

William T. Good angol pedagógus és közéleti személyiség volt. 1918-ban Moszkvába utazott; Lenin is fogadta. Benyomásait „A bolsevizmus akcióiban” című könyvében írta meg; ez 1920-ban Londonban meg is jelent.

Bizony, nem volt valami egyszerű dolog interjút kapni Lenintől. Nem azért, mintha Lenin megközelíthetetlen lett volna — mindig szerény volt, s közvetlen az emberekkel való érintkezésében —, hanem azért, mert Leninnek minden perc drága volt. Szakadatlanul, még a többi népbiztosnál is többen dolgozott. Nekem mégis sikerült kifognom egy pillanatot, amikor ráért fogadni...

Perenyi pontossággal érkeztem, kísérem előre ment, hogy bejelentse érkezésemet. Ezután bevezettek egy szobába, ahol Lenin dolgozott; még nem volt ott, de minden pillanatban várta. E szobákkal kapcsolatban semmiféle fényűzésről nem lehet beszélni. Berendezésük egyszerű. Az ülésterem roppant kényelmes, de ebben is minden egyszerű, s mindenem érezni a megfeszített munka légkörét...

Eppen csak összegeztem magamban a benyomásaimat, amikor belépett Lenin. Beszélgetésünk alatt arckifejezése derűs volt és vonzó. A szavakat világosan ejtette ki, beszédét az egyenletes hanghordozás jellemezte, az egész beszélgetés alatt egyetlenegyszer sem

akadt meg, a zavarnak nyomát sem mutatva. Az a határozott meggyőződés alakult ki bennem, hogy kiegyensúlyozott, világos értelmű ember ül előttem, aki teljesen ura önmagának és a beszélgetés tárgyának, pontosan fejezi ki magát...

Kísérem az asztal másik oldalán foglalt helyet, hogy tolmácsunk legyen, ha szükségünk lesz rá. A bemutatkozás után megkérdeztem Lenint, milyen nyelven beszéljek: franciául vagy németül. Lenin azt válaszolta, szívesebben venné, ha angolul beszélnék, s ha nyugodtan és világosan fogok beszélni, ő megért mindent. Minden úgy történt, ahogy Lenin mondotta; a harmónegyed óra folyamán csupán egyszer fordult elő, hogy egy szót nem értett meg azonnal, de nyomban rájött, mire gondolok...

Ami tudni akartam, három kérdésbe sürítettem; ezekre csak maga Lenin, a Szovjet Köztársaság kormányának feje adhatott illetékes választ...

Tervezett kérdéseimről előzetesen csak egy emberrel beszéltem, az engem kísérő népbiztossal. Nagyon elkedvetlenedett, s azt jósolta, hogy Lenin nem fog válaszolni kérdéseimre. Nagy csodálkozására Lenin gyorsan, egyszerűen és határozottan válaszolt három kérdésemre, s amikor az interjú befejeződött, kísérem őszintén kifejezte előttem csodálkozásait.

A beszélgetés folyamán a kezdeményezést Lenin átengedte nekem. Rögön a tárgyra tértem. Szerettem volna megtudni, vajon elfogadhatók-e még azok a javaslatok, amelyeket Bullitt a párizsi konferencián előterjesztett. Lenin azt válaszolta, hogy ezek még mindig elfogadhatók, de azoknak a változásoknak a számbavételével, amelyeket a katonai helyzet okozhat. Később hozzáfűzte: a Bullitt-tal való megegyezésben kikötötték, hogy a fronthez közel kapcsolatos változások a megegyezésben is változásokat vonhatnak maguk után...

Emléktárgyak

Családom egyik általam igen nagyra becsült tagja munkahelye sajátos társadalmi konvencióinak eredményeként minden névnapján egy-egy emléktárggyal gazdagítja külön erre a célra rendszeresített fali polcunkat. Kettő is befutna ezekből a műtűrkékből évenként, de miután a szenvedély művelői nők, a születésnap-ünneplés kívül esett érdeklődési körükön. Hála a magasságos égnek! Mert így is van már porcelán rózsza, hal, színesszárnyú madár, hamutartó, ami hamutartásra teljesen alkalmas, s tudom is én micsoda apróságok, amelyeket, amíg én takarítottam a lakást, mindig rettegve kerülgettem.

Ez így, ahogyan elmondtam, nemcsak egy munkahelyen történik meg. A jól összeforrott együttesekben, ahol tegyük fel, hatan dolgoznak, tehát hatan művelik az ajándékozással ezt a formáját, mindenki ötször adakozik, hogy a hatodikat meglepjék valamivel. Ez az adakozás szerencsés esetben fejévenként tizenöt-húsz forint között mozog, tehát éves átlagban közel száz forintot tesz ki, ennek fejében — legtöbb esetben az izlésével nem egyezőt, vagy egy-egy adakozó kap egy ugyanilyen értékű emléket olyat, amiért ő maga a világ minden kincséért sem adott volna ki ennyi pénzt.

Az ajándékozás — persze, ha nem valami társadalmi konvenció kötelező formaságából fakad — nagyon szép emberi cselekedet. Az emelkedett szellemű emberek azt állítják, hogy adni nagyobb öröm, mint kapni, s ez így igaz is, ám az előbb említett esetekben az adás mögött ott lapul a kapás vágya, szinte matematikai biztonsággal számíthatnak rá az érdekeltek, hogy ráfordításuk feltétlenül megtérülnek.

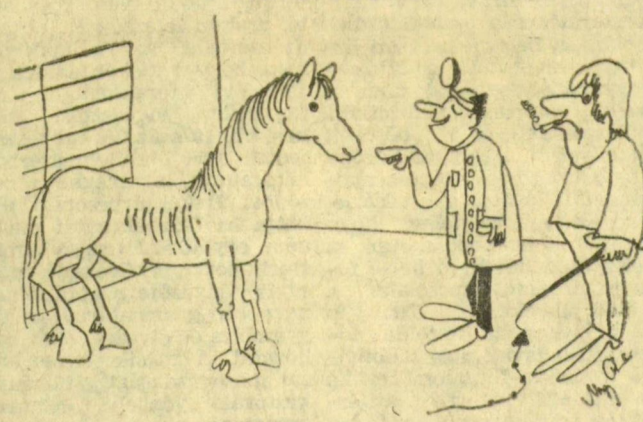
Lehet, hogy az ajándék adás-kapás hívei elfintorítják egy kicsit az orrukat, s azt mondják: maguk között: senkinek semmi köze, mire adják össze a pénzüket, azt vesznek feleleteseknek, munkatársaiknak, amit akarnak. Hát vegyenek. Hadd fogyjon a boltokban az izléstelen műtűrkék tömege, tömjék meg vele vitrinjeiket, örüljenek, hogy mondjuk májusban kaptak egy hatvan forint értékű porcelánvirágot, s decemberben kiadnak hetvenet, hogy társaikat kielégítsék.

Nincs ebbe beleszólása senkinek. Hacsak nem fájul el annyira, hogy szerényfizetésű dolgozók adják össze forintjaikat, hogy a náluknál jóval magasabb fizetésű kartársaiknak gyűjtsenek ajándékokra; ha annyira-amennyire paritásos alapon folyik ez a művelet, s nem származik belőle egyéb kár, mint, hogy néhány haszontalan emléktárgy kerül a vitrinekbe.

Lehet, hogy szűkebb környezetemben is komoly ellenkezésbe ütközöm, de van egy javaslatom: ne költse senki a pénzét ilyen műtűrkékre, hanem hordja vissza szépen, amit eddig kapott, adja oda szeretettel a társainak, s ha elfogy a készlet, kösenek szövetséget, hogy többet nem vásárolnak, érik be a jókívánsággal, esetleg néhány szál virággal, ami ugyan nem porosodik éveken át egy vitrinben, de amíg él természetesebb minden művirágnál.

ORMOS GERŐ

Állatorvosnál

— Mondd szépen, hogy ááá...